

Bijlage 3 Richtlijnen toepassing dooimiddel.

Voorschriften toepassing dooimiddel bij strooi- en curatieve(ploeg) acties

Soorten gladheid

Onder winterse omstandigheden kunnen in Nederland de volgende soorten gladheid in meer of mindere mate voorkomen:

- gladheid veroorzaakt door het bevriezen van natte weggedeelten
- gladheid veroorzaakt door condensatie en/of aanvriezende mist
- gladheid veroorzaakt door neerslag □ gladheid veroorzaakt door ijzel

Voor elk van deze soorten gladheid wordt hierna aangegeven hoe deze bestreden kan worden. In de praktijk is in de meeste gevallen vroegtijdig (preventief) actie ondernemen voldoende om te voorkomen dat het daadwerkelijk glad wordt. Over het algemeen kan worden gesteld dat het bij het huidige niveau van gladheidsbestrijding (preventie) op het hoofdwegennet alleen glad wordt in geval van aanhoudende ijzel of bij hevige sneeuwval.

Bij aanhoudende ijzel en hevige sneeuwval is de aanvoer van neerslag zodanig groot dat door preventief strooien niet kan worden voorkomen dat het glad wordt.

Strooi- en ploegacties

Dosering en frequentie bij de verschillende soorten gladheid

In het voorgaande zijn de verschillende soorten gladheid besproken. Hieronder wordt aangegeven hoe te handelen (dosering en frequentie) bij (verwachting van) een bepaald type gladheid. Een samenvatting hiervan wordt in Tabel 1: "Dosering bij strooi- en ploegacties per type gladheid" weergegeven.

In deze richtlijn wordt onderscheid gemaakt in DAB en ZOAB. Overige typen deklagen met een open structuur (ZOB, 2-laags ZOAB) worden niet specifiek genoemd. Deze dienen als ZOAB behandeld te worden.

Gladheid veroorzaakt door het bevriezen van natte weggedeelten

Op DAB preventief strooien volgens de 'natzout-methode'. Hierbij wordt een hoeveelheid van 7 g/m² dooimiddel op de weg gebracht. Op ZOAB wordt de eerste keer na een natte periode 14 g/m² gestrooid.

Bij eventuele vervolgacties kunnen ZOAB en DAB op dezelfde manier worden behandeld. Op 'verzamelplaatsen' van vocht (zoals bij een geringe verkanting, bij een langshelling of bij een groot aantal stroken) moet de wegbeheerder extra aandacht schenken aan de verharding. Op grond van de ervaring kan op deze plaatsen een grotere hoeveelheid zout worden aangebracht.

Natte weggedeelten op ZOAB zullen eerder bevriezen dan een vergelijkbaar DAB wegvak als gevolg van de in ZOAB aanwezige holle ruimte.

Gladheid veroorzaakt door condensatie en/of aanvriezende mist

ZOAB en DAB bij een voldoende verkeersintensiteit op dezelfde manier preventief behandelen volgens de 'natzout-methode'. Hierbij wordt 7 g/m² gestrooid. Al naar gelang de hoeveelheid aanvriezende mist of condensatie als gevolg van vochttoevoer (vocht vanuit zee of waterrijke gebieden) en/of een hoge luchtvochtigheid wordt de strooibeurt uitgevoerd met een hogere dosering tot maximaal 14 g/m².

Gladheid veroorzaakt door sneeuw

ZOAB en DAB worden op dezelfde manier behandeld. Preventief wordt volgens de 'natzout-methode' 14 tot 20 g/m² doormiddel aangebracht om de hechting van de sneeuw aan het asfalt te voorkomen.

Tijdens de sneeuwval wordt door middel van ploegacties en het strooien van 14 g/m² zout volgens de 'natzout-methode' de sneeuw zo goed mogelijk geruimd. Na de sneeuwval is de restsneeuw met een ploegactie en het strooien van 14 g/m² meestal eenvoudig te verwijderen.

Aandachtspunt bij het werken met staffels.

Bij de inzet van ploegstaffels ontstaan vaak onveilige situaties doordat weggebruikers tussen de voertuigen die een staffel vormen door rijden. Geadviseerd wordt om tussen de staffelende ploegen weinig ruimte te laten om "slalom gedrag" te voorkomen bij weggebruikers die zich niet kunnen beheersen en een gevaar zijn voor de veiligheid van henzelf en anderen. Bovendien komen weggebruikers die een staffel zijn gepasseerd op een onbehandelde weg, hetgeen sterk is af te raden.

Gladheid veroorzaakt door ijzel

Het verkeersaanbod ten tijde van de ijzelbui is doorslaggevend voor de te treffen maatregelen aangezien ZOAB zich beduidend anders gedraagt dan DAB.

Bij ijzel worden ZOAB en DAB gelijk behandeld.

Dit wil zeggen preventief behandelen met 14-20 g/m² volgens de 'natzout-methode'. Bij aanhoudende ijzel zijn herhalingsacties noodzakelijk met een hoeveelheid van 20 g/m² en volgens dezelfde strooimethode

Bij gering verkeersaanbod worden ZOAB en DAB preventief gelijk behandeld. Dit wil zeggen 14-20 g/m² volgens de 'natzout-methode'.

Ook moet door de open structuur van ZOAB vaker een herhalingsactie uitgevoerd worden met 20 g/m² volgens de 'natzout-methode'.

Het verdient de voorkeur om alle rijstroken zo lang mogelijk open te houden om optimale werking van het zout te laten plaatsvinden. Indien er zich situaties voordoen waarbij

afsluiting van één of meer rijstroken in het kader van de veiligheid noodzakelijk blijkt te zijn, zal deze beslissing in overleg genomen worden tussen de verantwoordelijke Officier van Dienst, de gladheidcoördinator en de verkeerscentrale. Het openstellen van afgesloten rijstroken vergt specifieke aandacht.

HHNK strooit altijd volgens de 'natzout-methode'. Ook bij ijzel en sneeuwval. Het is alleen toegestaan om over te gaan op de 'droogzout-methode', indien de voorraad aan natte component is uitgeput. Bij strooien volgens de 'droogzoutmethode' is de rijnsnelheid beperkt tot 40 km/u.

Ten overvloede: bij ijzel moet opgemerkt worden dat aanhoudende ijzel uiteindelijk het gehele wegennet lam legt. Alleen het tijdstip waarop dat stadium bereikt is, is verschillend bij DAB en ZOAB. Het inzetten van extra strooiers is hier op zijn plaats.

Gladheid veroorzaakt door zeer veel zout

Op ZOAB kan na een aantal strooiacties zonder (veel) neerslag een afname in de stroefheid van het wegdek ontstaan als gevolg van het gestrooide wegzout. Met dit fenomeen is nog niet veel ervaring opgedaan.

Voorgestelde dosering bij strooi- en ploegacties per type gladheid Tabel 1.

TYPE GLADHEID	PREVENTIEF		HERHALINGEN/CURATIEF		OPMERKINGEN
	DAB	ZOAB*	DAB	ZOAB*	
Bevriezen natte weggedeelten	7 g/m ² - 'nat zout'	14 g/m ² - 'nat zout'	7 g/m ² - 'nat zout'	7 g/m ² - 'nat zout'	Het bevroren van natte weggedeelten komt bij ZOAB* eerder voor dan bij DAB
Condensatie en/of Aanvriezende mist	7 - 14 g/m ² - 'nat zout'	7 - 14 g/m ² - 'nat zout'	7 g/m ² - 'nat zout'	7 g/m ² - 'nat zout'	Bij gering verkeersaanbod ZOAB* wegvakken vaker en eerder behandelen
Neerslag - Sneeuw	14 - 20 g/m ² - 'nat zout'	14 - 20 g/m ² - 'nat zout'	14 g/m ² - 'nat zout'	14 g/m ² - 'nat zout'	
Neerslag - IJzel bij voldoende verkeersaanbod	14-20 g/m ² - 'nat zout'	14-20 g/m ² - 'nat zout'	20 g/m ² - 'nat bij aanhoudende buien	20 g/m ² - 'nat zout' bij aanhoudende buien	
Neerslag - IJzel bij gering verkeersaanbod	14-20 g/m ² - 'nat zout'	14-20 g/m ² - 'nat zout'	20 g/m ² - 'nat zout' bij aanhoudende buien	20 g/m ² - 'nat zout' bij aanhoudende buien, aanvullende verkeersmaatregelen nodig	Verkeersmaatregelen alleen nemen indien strikt noodzakelijk en altijd in overleg tussen gladheidcoördinator en verkeerscentrale

* waar ZOAB is genoemd zijn ook andere deklagen met open structuur bedoeld.